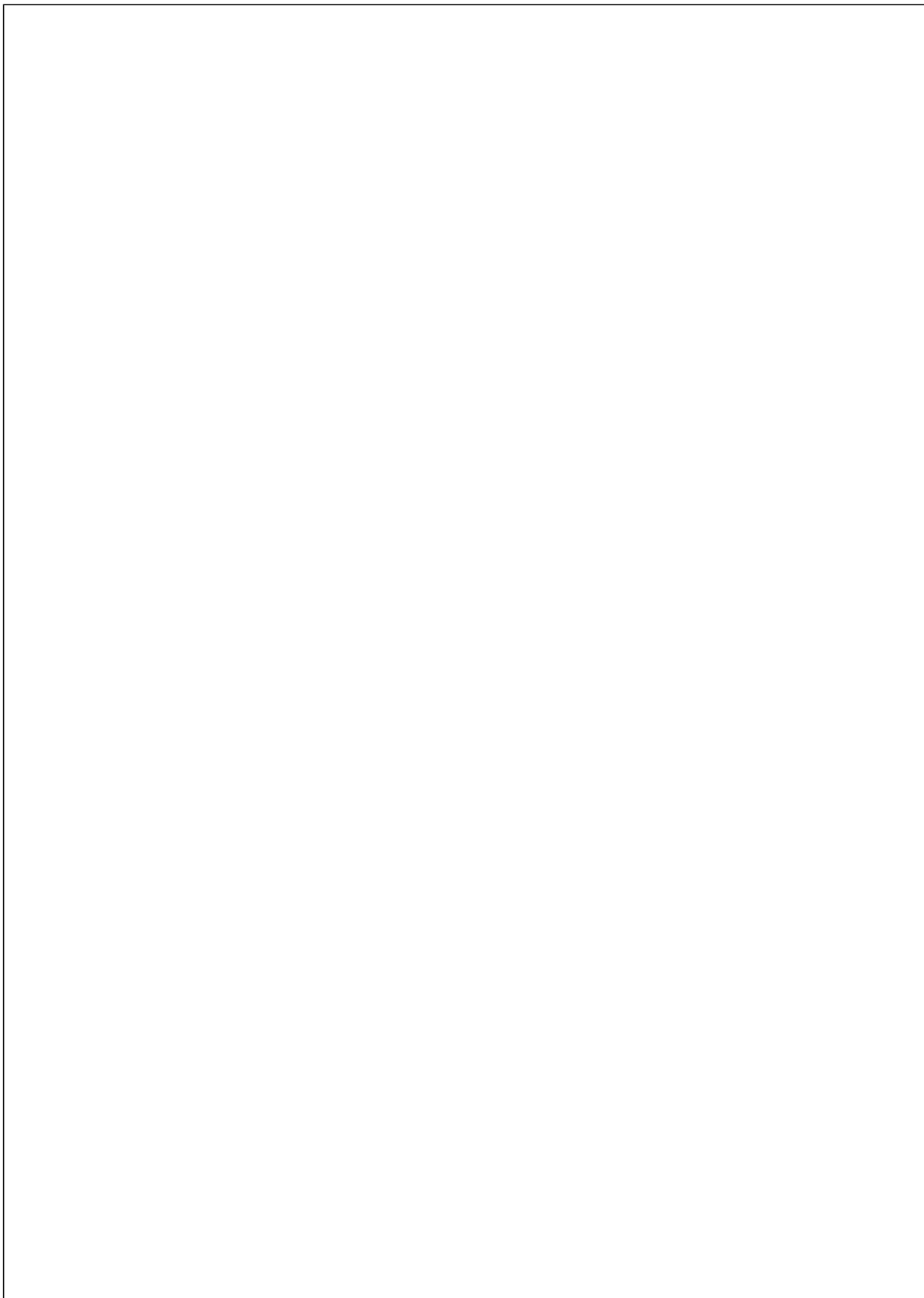


Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/221853,Uroczystosc-wreczenia-dzialaczom-opozycji-antykomunistycznej-Krzyzy-Wolnosci-i-S.html>
28.02.2026, 04:12



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności

12 czerwca 2025 r. w siedzibie Oddziału IPN w Białymstoku odbyła się uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności, nadawanych za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowania praw człowieka w PRL.

12.06.2025

W imieniu Prezydenta RP Andrzeja Dudy odznaczenia wręczył zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski. Podczas uroczystości dr hab. Karol Polejowski podkreślił – przywołując słowa prezydenta Stanów Zjednoczonych Ronalda Reagana – że Polacy mają najwspanialsze na świecie tradycje niezgody na zniewolenie.

– Polacy przez stulecia nie godzili się z obcym zniewoleniem. Wypowiadali walkę tym, którzy nas ciemnieżyli. Nasi przodkowie nieraz z bronią w ręku, ale też stosując opór cywilny, wypowiadali nieubłaganą walkę tym, którzy nas zniewolili.

Zaznaczył, że zobowiązaniem Instytutu Pamięci Narodowej jest uhonorowanie tych, którym zawdzięczamy wolną, niepodległą Rzeczypospolitą.

– Krzyże Wolności i Solidarności, przyznawane dzisiaj w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, są wyrazem szacunku i uznania przez państwo polskie Państwa dokonań.

Krzyżem Wolności i Solidarności zostali odznaczeni:

1. Pan Mieczysław BOROWSKI
2. Pan Marek KACZMAREK
3. Pan Tomasz KOSZYCKI
4. Pan Jarosław KOZŁOWSKI
5. Pan Konstanty KOZŁOWSKI
6. Pan Antoni MARCINIAK
7. Pan Jerzy POPŁAWSKI
8. Pan Władysław PRUSZYŃSKI
9. Pan Andrzej Bogusław PRYZMONT
10. Pan Bogumił Jan REDLARSKI

Pośmiertnie:

1. Pan Zdzisław Andrzej DŁUGOKIŃSKI
2. Pan Eugeniusz ŁUPIŃSKI
3. Pan Marek SADOWSKI

4. Pan Andrzej SOCZYŃSKI
5. Pan Wincenty SOŁUB
6. Pan Zdzisław WISZOWATY
7. Pan Marian WYSZYŃSKI

Uroczystość zwieńczył koncert w wykonaniu Anny Wolfinger i Kariny Komendery. Zaprezentowały one pieśni autorstwa Fryderyka Chopina, Mieczysława Karłowicza i Stanisława Moniuszki.

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowanie praw człowieka w PRL. Krzyż Wolności i Solidarności wzorowany jest na Krzyżu Niepodległości z II RP.



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)



Uroczystość wręczenia działaczom opozycji antykomunistycznej Krzyży Wolności i Solidarności – 12 czerwca 2025. Fot. Paula Prudziłowicz (IPN)

Mieczysław Borowski był działaczem NSZZ „Solidarność” w Fabryce Przyrządów i Uchwytów w Białymstoku „Ponar-Biał”. Działalność opozycyjną kontynuował po wprowadzeniu stanu wojennego. Zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw oraz zbiórką pieniędzy dla

internowanych działaczy „Solidarności” i ich rodzin. Od 5 XI 82 do 3 II 83 r., pomimo trwałego uszczerbku na zdrowiu, powstałego w wyniku wypadku w pracy w 1976 r., co skutkowało przyznaniem mu przez WKU w Białymstoku kategorii zdrowia D, był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Czerwonym Borze.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Tomasz Koszycki w latach 1987-89 był członkiem i działaczem Polskiej Partii Niepodległościowej w Warszawie. W tej organizacji oraz we współpracy z innymi ugrupowaniami opozycyjnymi brał udział w malowaniu antykomunistycznych napisów, rozrzucaniu ulotek, rozwieszaniu transparentów i plakatowaniu. Kolportował też niezależne wydawnictwa (m.in. pisma „Niepodległość”, „Kurier Akademicki”, „CIA - Centrum Informacji Akademickiej”). Ponadto był uczestnikiem konspiracyjnych spotkań organizacyjnych, brał udział w demonstracjach w Warszawie. Uczestniczył także w działaniach podejmowanych przez Niezależne Zrzeszenie Studentów na Uniwersytecie Warszawskim. W 1988 r. zbierał podpisy pod różnymi petycjami oraz brał udział w strajkach studenckich w 1988 r. i w maju 1989 r.

Jarosław Kozłowski był członkiem NSZZ „Solidarność” w Zakładach Remontowo-Montażowych Przemysłu Mięsnego „Metalowiec” w Białymstoku. Po 13 XII 1981 r. kontynuował działalność w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność” Regionu Białystok. Kolportował ulotki oraz wydawnictwa drugiego obiegu. Zajmował się m.in. powielaniem Biuletynu Informacyjnego NSZZ „S” w Białymstoku. Brał także udział w uroczystościach religijno-patriotycznych oraz w akcjach protestacyjnych organizowanych przez podziemne struktury opozycji. Współpracował z działaczami NSZZ „S” oraz Konfederacji Polski Niepodległej. Działalność opozycyjną prowadził do czerwca 1989 r.

Konstanty Kozłowski do 13 XII 81 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” w Białostockiej Fabryce Mebli. W ramach represji za działalność opozycyjną został internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w 68 Pułku Czołgów Średnich w m. Budowo w okresie od 5 XI 1982 do 2 II 1983 r. Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Antoni Marciniak w latach 80. był działaczem NSZZ „Solidarność” w Fabryce WYROBÓW RUNOWYCH „Agnella” w Białymstoku. W grudniu 1980 r. uczestniczył w strajku załogi zakładu. Działalność opozycyjną kontynuował po wprowadzeniu stanu wojennego. Zajmował się wówczas kolportażem nielegalnych wydawnictw, m.in. biuletynów „Solidarności”. Od 5 XI 82 do 3 II 83 r. był

internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Czerwonym Borze.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Jerzy Popławski od jesieni 1980 r. był zaangażowany w tworzenie struktur NSZZ „Solidarność” w Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym w Białymstoku. Od października 1980 r. pełnił funkcję Przewodniczącego Tymczasowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „S” przy tym zakładzie pracy. Współpracował z Międzyzakładowym Komitetem Założycielskim NSZZ „S” w Białymstoku. Aktywnie propagował i wcielał w życie postulaty głoszone przez „S”. 27 I 81 r. zorganizował w miejscu pracy strajk ostrzegawczy. W czerwcu 1981 r. był delegatem na I Walny Zjazd Delegatów NSZZ „S” Region Białystok. Od 13 XII 81 do 9 I 82 r. był internowany w Ośrodku Odosobnienia w Białymstoku. W latach 1982-85 kontynuował konspiracyjną działalność opozycyjną. Kolportował wydawnictwa drugiego obiegu oraz ulotki sygnowane przez NSZZ „S”. Uczestniczył w demonstracjach oraz uroczystościach organizowanych przez opozycję, które odbywały się z okazji przypadających rocznic, np. 31 VIII, 11 XI, 13 XII. Brał również udział w tzw. „spacerach” ul. Lipową organizowanych przez opozycję w Białymstoku, które były formą protestu przeciwko polityce rządu i propagandzie w okresie stanu wojennego. W latach 1980-84, w związku z działalnością w NSZZ „S” objęty został przez SB inwigilacją.

Władysław Pruszyński od października 1980 r. był przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Przedsiębiorstwie Transportowym Handlu Wewnętrznego w Białymstoku. Ponadto wszedł w skład Prezydium Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność”. W 1981 r. został delegatem na I Walny Zjazd Delegatów NSZZ „S” Regionu Białystok. Od 5 XI 82 do 3 II 83 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Czerwonym Borze. Został na nie powołany pomimo przyznanej mu kategorii D ze względu na stan zdrowia. W kolejnych latach nadal prowadził aktywną działalność opozycyjną. Uczestniczył w Mszach Św. za Ojczyznę, nabożeństwach w kolejne rocznice poświęcenia sztandaru „Solidarności” PTHW w Białymstoku. Brał udział w spotkaniach działaczy „Solidarności”. Był w grupie osób, która reaktywowała Komisję Założycielską NSZZ „S” w PTHW 10 lutego 1989 r. i został jej przewodniczącym.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Andrzej Bogusław Pryzmont od 1981 r. był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w

Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego w Białymstoku. W czasie stanu wojennego współpracował z podziemnymi strukturami NSZZ „S”. Był inwigilowany w ramach ogólnopolskiej operacji „Lato-80”. Z powodu swojej działalności w latach 1981-83 był objęty kontrolą operacyjną SB. W ramach represji za działalność opozycyjną został internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w jednostce wojskowej nr 3466 w Czerwonym Borze w okresie od 7 XI 82 do 3 II 83 r.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Bogumił Jan Redlarski od 1981 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” w Białostockich Zakładach Podzespołów Telewizyjnych „Unitra-Biazet”. Działał m.in. w radiowęźle zakładowym, który przekazywał komunikaty związkowe oraz audycje publicystyczne. W ramach represji za działalność opozycyjną został powołany na przymusowe ćwiczenia wojskowe w Wojskowym Obozie Internowania w Czerwonym Borze w okresie od 5 XI 82 do 3 II 83 r.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Pośmiertnie

Zdzisław Andrzej Długokiński był działaczem NSZZ „Solidarność” w Fabryce Przyrządów i Uchwytów „Ponar-Biał” w Białymstoku. Wszedł w skład Komisji Zakładowej NSZZ „S” i pełnił funkcję przewodniczącego Referatu Informacji. Od 5 XI 82 do 3 II 83 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Czerwonym Borze. 29 VIII 83 r. był przesłuchiwany w sprawie kolportażu nielegalnego pisma „Smoluch” w FPIU w Białymstoku. Dwa dni później funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa dokonali przeszukania w mieszkaniach jego i jego teściów oraz w szafce ubraniowej w miejscu pracy.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Eugeniusz Łupiński był członkiem NSZZ „Solidarność” w Fabryce Przyrządów i Uchwyków „Ponarbial” w Białymstoku. Prowadził aktywną działalność związkową, której nie zaprzestał po wprowadzeniu stanu wojennego. Od 5 XI 82 do 2 II 83 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Czarnem. Po odbyciu służby pozostawał w zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa jako osoba podejrzana o kolportaż nielegalnych wydawnictw w zakładzie pracy.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Marek Sadowski był przewodniczącym Komitetu Zakładowego NSZZ „Solidarność” przy Fabryce Wyrobów Runowych „Agnella” w Białymstoku. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał swojej działalności m. in. kolportując nielegalne wydawnictwa. W ramach represji za swoją działalność opozycyjną od 5 XI 82 do 2 II 83 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w JW nr 1013 w Budowie.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Andrzej Soczyński był organizatorem i przewodniczącym KZ NSZZ „Solidarność” przy Przedsiębiorstwie Transportowo-Sprzętowym Budownictwa „Transbud” w Białymstoku. Jako przywódca oraz inicjator akcji protestacyjnych manifestował wrogą postawę wobec władz państwowych, PZPR i ZSMP. Po wprowadzeniu stanu wojennego był rozpracowywany operacyjnie od 1982 do 1986 r. W związku z akcją „Klon” przeprowadzono z nim rozmowę ostrzegawczą. W ramach represji za działalność opozycyjną został internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Czerwonym Borze od 5 XI 82 r. do 3 II 83 r.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Wincenty Sołub był wiceprzewodniczącym KZ NSZZ „Solidarność” przy Kolejowych Zakładach Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Dźwigowych w Białymstoku (w Starosielcach). Po

wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał swojej działalności. Na znak protestu wobec ówczesnej władzy w klapie marynarki nosił opornik oraz uczestniczył w spacerach ul. Lipową w Białymstoku podczas trwania „Dziennika Telewizyjnego”. Z tych powodów przeprowadzono z nim w maju 1982 roku rozmowę ostrzegawczą. W. Sołub był określany przez SB jako osoba znana ze swoich wrogich przekonań, która zawsze zajmuje postawę nieprzejednania wrogą wobec władz, co upowszechniał wśród innych pracowników. W ramach represji za działalność opozycyjną w od 5 XI 82 do 2 II 83 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w JW nr 1013 w Budowie.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Zdzisław Wiszowaty był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Białostockiej Fabryce Przędzów i Uchwyków „Ponar-Biał”. Po ogłoszeniu stanu wojennego współpracował z podziemnymi strukturami NSZZ „S”. W ramach represji za działalność opozycyjną został powołany na ćwiczenia żołnierzy rezerwy w Wojskowym Obozie Internowania w jednostce wojskowej nr 1013 w Budowie od 5 XI 82 do 2 II 83 r.

Szkolenie wojskowe rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, a jedynie służyło walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Celem powołania rezerwistów na niniejsze ćwiczenia była izolacja przeciwników politycznych. Osoby powołane w celu odbycia ćwiczeń lub do zasadniczej służby wojskowej były poddawane przesłuchaniom, rewizjom i innym szykanom, były też zmuszane do ciężkiej i często bezsensownej pracy. Poddawano ich ponadto (podobnie jak osadzonych w ośrodkach internowania) indoktrynacji politycznej prowadzonej przez wojskowy aparat polityczno-wychowawczy.

Marian Wszyński był jednym z założycieli NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w woj. łomżyńskim. Prowadził aktywną działalność związkową, której nie zaprzestał po wprowadzeniu stanu wojennego. Z powodu antypaństwowych wystąpień na zebraniach NSZZ „S” funkcjonariusze SB od sierpnia 1981 r. prowadzili przeciwko niemu dochodzenie, które zostało zawieszone w grudniu 1981 r. Marian Wszyński jako aktywny działacz NSZZ „S” RI był internowany od 14 XII 81 do 19 II 82 r. Początkowo przebywał w Areszcie Śledczym w Białymstoku, a od 5 I 82 r. w Ośrodku Odosobnienia w Suwałkach. Do kwietnia 1985 r. funkcjonariusze SB odbyli z Marianem Wszyńskim 17 bezskutecznych rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych, które miały na celu przekonanie go do zaprzestania działalności opozycyjnej. W 1987 r. brał czynny udział w uroczystościach kościelnych związanych z pielgrzymką Jana Pawła II do Polski. Uczestniczył też w comiesięcznych Mszach Św. odbywających się w Warszawie przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Krzyż Wolności i Solidarności

Odznaczenia